

Cu ocazia Târgului de carte GAUDEAMUS, care se desfășoară între 21-25 noiembrie 2012 la Pavilionul central Romexpo s-a pus în circulație volumul *De la Casa Scânteii la Casa Poporului. Patru decenii de arhitectură în București 1945-1989*, autor arh. Alexandru Panaitescu, Editura Simetria 2012.

Cartea, al cărei autor și-a desfășurat jumătate din carieră în anii comunismului, este rezultatul interesului manifestat de către acesta, timp îndelungat, pentru cunoașterea și mai ales pentru înțelegerea cauzelor care au influențat devenirea producției de arhitectură din România în condițiile statului comunist, cu referire directă la București.

Fiind adresată în primul rând celor care au cunoscut prea puțin perioada 1945-1989 sau nu au profesat atunci, s-a considerat oportun ca prima parte a lucrării să aibă un caracter general, concentrându-se pe transformările produse în practica profesională mai ales în primii ani ai regimului, cei ai *impunerii modelului unic*, când statutul profesional al arhitecților s-a schimbat radical. Astfel, s-a prezentat cu atenție:

- procesul de ideologizare a creației și a învățământului de arhitectură și de impunere la începutul anilor '50 a realismului socialist, inclusiv evidențierea rolului unor personalități din interiorul profesiei în această direcție;
- înregimentarea arhitecților în marile institute de proiectare, care au constituit unicul cadru de desfășurare profesională a acestora până după 1990;
- consecințele pe termen lung ale hotărârilor CC al PMR din 1952 privind politica în domeniul arhitecturii;
- tema unică a locuințelor colective care, pentru a fi la fel pentru toți, au ajuns să nu corespundă de fapt aproape nimănui; se apreciază că drama apartamentelor realizate până în 1990 nu a fost că erau prea mici, că erau mai bine sau mai rău conformate, mai bine sau mai rău dotate sau finisate, ci că au fost unica posibilitate a oamenilor, în primul rând din mediul urban, de a-și rezolva nevoile de locuire, indiferent de preferințele, personalitatea sau de nivelul lor de pregătire.

Volumul este completat cu un număr de anexe cuprinzând textele integrale ale hotărârilor CC al PMR din 1952 referitoare la arhitectură și cu prezentări privind contextul istoric, evoluția administrativă și a nomenclurii stradale, situația monumentelor de for public, construcțiile demolate și translatate în București, cât și reamenajarea Dâmboviței. La final s-a adăugat și un foarte concis dicționar cuprinzând mulți dintre arhitecții care au fost activi în București cu precădere în perioada 1945-1990.